

Informationsblad till kartor med genomsnittligt dygnsflöde för mc

De trafikflödesuppgifter som presenteras i mc-kartorna avser genomsnittligt dygnsflöde för motorcykel under sommarhalvåret. Syftet med informationsbladet är att ge en kortfattad beskrivning av dessa trafikflödesuppgifter. Informationen gäller såväl den nationella mc-kartan som de länsvisa.

Definition av fordonsklassen mc

Fordon som av mätutrustningen har ett uppmätt axelavstånd mellan 80 och 180 cm klassas som mc. Det innebär att det genomsnittliga dygnsflödet för mc även omfattar en viss andel mopeder och personbilar med kort axelavstånd. Denna andel är dock troligen förhållandevis liten överlag, men kan för enstaka vägvagnsnitt sannolikt vara hög.

Mätdata

Skattningarna av genomsnittligt dygnsflöde för mc baseras på ordinarie trafikflödesmätningar 2006–2017. Mätningarna omfattar både helgperioder (vanligtvis tre dygn) och vardagsperioder (ett dygn).

Beräkningar

Genomsnittligt dygnsflöde för mc har beräknats på liknande sätt som vid beräkning av ordinarie ÅDT (årsmedeldygnstrafik) för totaltrafik och lastbilstrafik, med några undantag, däribland följande:

- Endast mätningar som börjat under sommarhalvåret april–september har använts, eftersom mc förekommer i mycket begränsad omfattning under vinterhalvåret.
- Vid skattning av ÅDT korrigeras trafikflödesmätningarna med ett indextal för att jämna ut säsongeffekter. Sådan korrigering har inte varit möjlig i detta fall eftersom motsvarande indextal inte finns för mc-trafik. Detta innebär en viss kvalitetsförlust jämfört med ÅDT.
- De periodflöden som utgör basen för skattningarna av dygnsflöden för år 2013–2017 har korrigerats vid misstanke om felaktiga värden.

Totalt finns nu närmare 19 000 skattningar för perioden 2006–2017, en ökning med ca 2 800 jämfört med perioden 2006–2016. Skattningarna för 2013–2016 har uppdaterats, och i och med det har färre mätningar underkänts. Skattningarna för år 2006–2012 har kontrollerats avseende höga flöden, av vilka ett flertal har underkänts och därför utgått. Det genomsnittliga dygnsflödet för mc har summerats över båda riktningarna och presenteras i kartan för följande åtta flödesklasser:

	Antal mc
1.	0 – 10
2.	11 – 50
3.	51 – 100
4.	101 – 150
5.	151 – 200
6.	201 – 250
7.	251 – 300
8.	301 –

Fram till och med år 2017 finns trafikflödesuppgifter för mc för ca 66 procent av antalet vägsträckor som ingår i mätprogrammet för trafikflödesmätningar på det statliga vägnätet. Det vägnät som ska mätas utgör drygt 97 % av hela längden på det statliga vägnätet. Det finns, i längd räknat, flödes-skattningar för 64 procent av det statliga vägnätet som totalt uppgår till drygt 100 000 kilometer. Längden på de vägvagnsnitt som har mc-skattning visas i följande tabell uppdelad per flödesklass och vägkategori.

Väglängd [km] per flödesklass, vägkategori och vägnät

Flödesklass	Vägkategori					Vägnät	
	Europa-väg	Riks-väg	Primär länsväg	Övrig länsväg	Totalt*	Andel av mät-program**	Andel av statligt vägnät
0–10	1 143	1 743	3 981	25 931	32 798	33,6%	32,7 %
11–50	1 963	4 287	4 972	12 794	24 016	24,6%	23,9 %
51–100	1 448	1 610	1 177	1 337	5 572	5,7%	5,5 %
101–150	442	346	255	162	1 205	1,2%	1,2 %
151–200	123	71	98	50	342	0,4%	0,3 %
201–250	37	15	26	7	85	0,1%	0,1 %
251–300	17	5	21	2	45	0,05%	0,04 %
301–	27	2	44	4	78	0,1%	0,1 %
Vägnät med skattning	5 200	8 078	10 574	40 288	64 141		
Vägnät som ska mätas **	6 376	8 688	10 651	71 913	97 628		
Statliga vägnätet	8 092	9 246	10 832	72 257	100 428		
Andel av mätprogram	81,6 %	93,0 %	99,3 %	56,0 %	65,7 %		
Andel av statligt vägnät	64,3 %	87,4 %	97,6 %	55,8 %	63,9 %		

*exklusive okänd vägkategori

**den del av det statliga vägnätet som ingår i mc-undersökningens mätprogram

Kvalitetsaspekter

Ett mått på mätningens kvalitet är dess verkningsgrad. Den talar om hur stor andel av de registrerade pulserna som har kunnat identifieras som fordon. Kvarvarande svårtydda pulser utgör underlag för att skapa ersättningsfordon. Andelen ersättningsfordon indikerar också mätningens kvalitet – ju lägre andel desto bättre. Skattningar baserade på periodflöden med hög andel ersättningsfordon har räknats ned för åren 2013–2017 med hjälp av en reviderad algoritm. För dessa år gäller även att endast mätningar med medelverkningsgrad 70 procent eller högre ingår i skattningarna. Vidare uppfyller de ingående mätningarna kravet att en av de ingående helgperioderna ska vara fristående från någon av de ingående vardagsperioderna. Mätningarna ska starta med mer än 30 dagars mellanrum för att perioderna ska anses vara fristående. För perioden 2006–2012 har flöden högre än 100 mc/dygn granskats. Det har resulterat i att vissa skattningar har tagits bort, eftersom de har bedömts vara för osäkra. Arbetet beskrivs närmare i VTI PM 2018-06-20.

Tolkning av mc-kartan

Ett rimligt antagande är att mc-trafik påverkas mer än övrig motorfordonstrafik av yttre faktorer såsom temperatur, nederbörd och väglag. För en stor andel av vägvägnätet är skattningarna endast baserade på mätningar från två separata tillfällen. Det finns därför en risk att det genomsnittliga dygnsflödet för mc på enskilda vägvägnät kan påverkas mycket av vilka yttre faktorer som rådde vid dessa mättillfällen. Till exempel kan flödesmätningar från mätningar som sammanfaller med större mc-sammankomster ingå. Det ger en stor överskattning av mc-flödet för sommarhalvåret på de aktuella vägvägnäten, men en bättre skattning på riksnivå än om dessa höga flöden hade tagits bort.

Då mc-kartorna uppdateras varje år med nya mätningar bör det i framtiden vara möjligt att göra en bedömning av med vilken kvalitet trafikflödesuppgifter för mc redovisas. Till dess bör dock mc-kartorna betraktas som ett pilotprojekt där kvaliteten på redovisningen är okänd. Den skattning som förefaller vara stabilast är mc-flödet på övriga länsvägar som årligen i genomsnitt skattas till cirka 13–20 mc per dygn för sommarhalvåret.